

2001:42 Interpellation av Anita Habel (v) om
miljöeffekterna av bromerade flamskyddsmedel

Bromerade flamskyddsmedel används främst i elektronik och möbeltextilier för att förhindra att produkter börjar brinna och för att hejda branden om den uppstår. Medlen skall fungera under produkternas hela livslängd och bör därför brytas ner långsamt. Flamskyddsmedel finns i plasthöljet kring elektroniska apparater som datorer och skrivare. I offentliga miljöer är tyger i gardiner och soffor vanligtvis impregnerade med flamskyddsmedel. De finns också i gummi, tältduk och skyddskläder.

Det faktum att ämnena är stabila och lösliga i fett gör att de kan lagras i kroppen hos människor och djur. Flera flamskyddsmedel har också visat sig vara giftiga.

I litteraturen finns omkring 350 olika flamskyddsmedel beskrivna. Ungefär 3000 ton av rena kemikalier importeras till Sverige varje år, enligt Kemikalieinspektionen. Men en okänd mängd flamskyddsmedel kommer också in i landet i importerade varor. Troligen är det betydligt mer än det som importeras som ren kemisk produkt.

Hur de bromerade flamskyddsmedlen sprids är ännu oklart, men de återfinns i naturen i bland annat sediment. Naturskyddsföreningen har också rapporterat att högbromerade flamskyddsmedel sprids i näringskedjan. Docent Per Eriksson, forskare vid Uppsala universitet, har i en ny undersökning visat, att det högbromerade flamskyddsmedlet dekaBDE stör hjärnutvecklingen hos möss och har samma giftverkan som PCB. Flamskyddsmedelsgruppen PDBE, där dekaBDE ingår, och PCB liknar varandra både till sättet som ämnena tas upp och vilka effekter de ger.

Enligt en undersökning på Karolinska institutet finns lågbromerade flamskyddsmedel (pentaBDE) i svenska kvinnors bröstmjolk och ökade kraftigt mellan 1972 och 1997. PentaBDE påverkar levern och sköldkörtelhormon.

Det första bromerade flamskyddsmedel som visade sig vara farligt var PBB, Polybromerade bifenyl. Kemikalieinspektionen har föreslagit att det

ämnet skall förbjudas i Sverige. Även EU-kommissionen vill förbjuda detta ämne, enligt ett förslag till nytt direktiv. Eftersom allt fler bromerade flamskyddsmedel visat sig vara skadliga, vill Naturskyddsföreningen att hela gruppen av ämnen förbjuds.

Det görs nu försök att ändra konstruktionen av elektronisk utrustning så att flamskyddsmedel blir överflödiga i apparaters plasthöljen.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga ansvarigt borgarråd:

1. I vilken omfattning förekommer bromerade flamskyddsmedel i den utrustning staden upphandlar?
2. Vilka åtgärder är borgarrådet beredd att vidtaga för att minska förekomsten av bromerade flamskyddsmedel i staden?

Stockholm den 3 december 2001

Anita Habel